

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 21. juni 2021

Sak

2021/0682 Radio Øksnes BA – 971 398 272 – Klage på tilbakekall av godkjenning som lotteriverdig organisasjon

Til stede: Leder Martin Hennig, medlem Shabneet K. Bains og medlem Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

Lotteritilsynet fattet vedtak 4. mars 2021 om tilbakekalling av Radio Øksnes BAs (klager) godkjenning som lotteriverdig organisasjon i tolv måneder fra 1. mars 2021. Bakgrunnen for tilbakekallingen er at klager har avholdt bingo i hele 2020 uten tillatelse og at klager ikke har levert rapport etter avholdt bingo i 2020. Videre vises det til at klager over flere år har levert rapport for bingoen for sent og at regnskap som lotteriverdig organisasjon har uteblitt flere ganger. Klager har også fått godkjenningen som lotteriverdig organisasjon trukket tilbake i 2009, 2011 og 2013.

Lotteritilsynet sendte 25. februar 2021 pålegg om stenging av pågående radiobingo og varsel om tilbakekalling som lotteriverdig organisasjon. Klager sendte 26. februar 2021 e-post med tilsvarende på tilsynets pålegg om stenging. Det ble gitt et løsningsforslag hvor søknad for bingo for 2020 ble sendt inn for å generere et tillatelsesnummer, og at det deretter ble rapportert på bingoen for 2020. I e-post 26. februar 2021 opprettholder tilsynet pålegget om stenging. Klager sendte 28. februar 2021 e-post med nye innspill.

Klager påklaget vedtaket 24. mars 2021. Klager viser til at det i telefonsamtale med Lotteritilsynet 15. februar 2021 ikke har vært kommunisert tydelig nok at rapport for bingoen 2020 skulle sendes inn med en gang. Hadde det vært oppfattet hadde det blitt sendt inn med det samme. Klager erkjenner at det er alvorlig å avholde bingo uten tillatelse og forstår at det får konsekvenser, men skriver at det blir for strengt når det i tillegg skal vektlegges at rapporteringen ikke skjedde innenfor fristen.

Klager viser videre til at tidligere feil og tilbakemeldinger er tatt på alvor, noe som har resultert i at tillatelse for 2021 er på plass og rapporteringen er i rute. Klagers administrative praksis er endret for å unngå at lignende skal skje igjen, og det har det ikke gjort. Det som skjedde denne gangen er at tillatelsen, av en eller annen grunn, ikke er blitt sendt som den skulle. Dette har ikke skjedd før og klager håper at straffen blir utmålt uten at for sen rapportering legges til grunn.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

Klager erkjenner at det har skjedd ting med rapporteringen tidligere år, men håper at det ikke skal få betydning til evig tid.

Det vises også til at koronasituasjonen innebærer større utfordringer. Straffen som ilegges organisasjonen er så hard at dersom den opprettholdes så er det svært lite sannsynlig at organisasjonen overlever dette. Det er ikke like enkelt å få reklameinntekter med dagens situasjon. I tillegg er Radio Øksnes en organisasjon som har frivillige i alle aldre og de vil bli rammet dersom den skulle forsvinne.

Klager erkjenner at det har skjedd en glipp, men hevder at straffen er alt for hard. Det anføres at det kun er hendelsen med manglende bingotillatelse for 2020 som skal danne grunnlaget for straffen og klager ønsker at straffen blir revurdert. Klager synes en bot hadde vært best og riktig. Dersom tilsynet fortsatt ønsker å ta fra radioen status som lotteriverdig organisasjon, ber klager tilsynet redusere lengden på straffen betydelig.

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 14. april 2021 til Lotterinemnda for behandling.

Klager har i e-post 3. mai 2021 sendt inn supplerende merknader og utdyper her sin begrunnelse for klagen. Det vises for øvrig til klagen og merknadene i sin helhet.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget er lov av 24. februar 1995 om lotterier m.v. (lotteriloven).

Det følger av lotteriloven § 1 a at «[f]ormålet med loven er å sikre at lotterier avholdes i betryggende former under offentlig kontroll, med sikte på å forebygge negative sosiale konsekvenser av lotterier, samtidig som det legges til rette for at lotterier kan være en god inntektskilde for samfunnsnyttig og humanitært arbeid.»

Det følger av lotteriloven § 4 første setning at «[l]otteritilsynet gir tillatelse og godkjenning etter bestemmelsene i denne lov, og skal føre kontroll med at bestemmelser som er gitt i eller i medhold av denne loven blir overholdt. Lotteritilsynet avgjør saker som er lagt til Lotteritilsynet i eller i medhold av loven her.»

Godkjenning, autorisasjon og lotteritillatelse kan kalles tilbake dersom det skjer gjentatte eller alvorlige brudd på bestemmelser i loven her eller vilkår i medhold av denne loven, jf. lotteriloven § 14 første ledd.

Det fremgår av forskrift 21. desember 2000 nr. 1366 om lotteritilsynet og lotteriregisteret m.m. (lotteriregisterforskriften) § 2-4 at «tilbakekalling av godkjenning etter lotteriloven § 14 skal ha en tidsavgrenset gyldighet på maksimalt to år. Organisasjonen kan søke om ny godkjenning etter utløpet av tilbakekallingsperioden.»

Med unntak som nevnt i § 7 er det forbudt å avholde lotteri uten tillatelse, jf. lotteriloven § 6 første ledd.

Godkjente organisasjoner og foreninger og autoriserte entreprenører og lokalinnhavere har regnskapsplikt etter regnskapsloven uavhengig av om de faller inn under unntaksbestemmelser gitt i eller i medhold av regnskapsloven, jf. lotteriregisterforskriften § 2-5. Lotteritilsynet kan gi dispensasjon fra reglene i paragrafen her, jf. andre ledd.

Det følger av forskrift 30. november 2004 nr. 1528 om bingo (bingoforskriften) § 20 første ledd at «[f]or hver dag skal det føres en dagsrapport over omsetningen av bonger og utdelingen av gevinster i hovedspillet. Rapporten med underbilag skal føres på fastsatte blanketter.».

Det skal ved ferdigspilt tillatelse årlig føres et sammendrag av dagsrapporter, samt oversikt over utbetaling til formål. Sammendraget og dokumentasjon på utbetaling til den enkelte forening skal sendes Lotteritilsynet på fastsatt blankett innen seks uker for 1. og 2. halvår, og innen to uker for 1. og 3. kvartal, jf. bingoforskriften § 20 tredje ledd.

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

Radio Øksnes BA sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 4. mars 2021 om tilbakekall av godkjenning som lotteriverdig organisasjon.

Lotteritilsynet har tilbakekalt klagers godkjenning som lotteriverdig organisasjon, med den begrunnelse at klager har avholdt bingo uten tillatelse og at klager ikke har levert rapport etter avholdt bingo i 2020. Videre vises det til at klager over flere år har levert rapport for bingoen for sent og at regnskap som lotteriverdig organisasjon har uteblitt flere ganger. Klager har også fått godkjenningen som lotteriverdig organisasjon trukket tilbake i 2009, 2011 og 2013. Klager erkjenner å ha avholdt bingo i 2020 uten tillatelse, at rapportering for bingoen for 2020 ble sendt inn for sent og at det har skjedd ting med rapporteringen tidligere år. I vedtaket om pålegg om stenging og varsel om tilbakekalling av godkjenning som lotteriverdig organisasjon var det angitt som en del av grunnlaget for avgjørelsen at klager også har avholdt bingo i 2021 uten tillatelse. Tilsynet har forklart at dette ikke stemmer, og at det kom med ved en feil.

Det følger av lotteriloven § 14 første ledd at «[g]odkjenning, autorisasjon og lotteritillatelse kan kalles tilbake dersom det skjer gjentatte eller alvorlige brudd på bestemmelser i loven her eller vilkår i medhold av denne loven.»

Det fremgår av lotteriloven § 6 første ledd at det er forbudt å avholde lotteri uten tillatelse.

Ut ifra sakens opplysninger legger Lotterinemnda til grunn at klager har avholdt lotteri i hele 2020 uten tillatelse. Kravet om at lotteri bare kan avholdes med tillatelse fra Lotteritilsynet, er et grunnleggende krav i lotteriloven. Det skal blant annet sikre offentlig kontroll, forhindre negative sosiale konsekvenser av lotterier

og sikre at det kun er samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner som avholder lotteri, jf. lotteriloven § 1 a. På denne bakgrunn har nemnda kommet til at det å avholde lotteri uten tillatelse er et alvorlig brudd på regelverket. Klager har vist til at det har skjedd en glipp. Selv om klager ikke visste at de manglet tillatelse for 2020, er det nemndas syn at klager burde hatt rutiner for å sikre at regelverket overholdes og at det søkes om tillatelse når dette er påkrevd.

Det skal ved ferdigspilt tillatelse årlig føres et sammendrag av dagsrapporter, samt oversikt over utbetaling til formål. Sammendraget og dokumentasjon på utbetaling til den enkelte forening skal sendes Lotteritilsynet på fastsatt blankett innen seks uker for 1. og 2. halvår, og innen to uker for 1. og 3. kvartal, jf. bingoforskriften § 20 tredje ledd.

Klager erkjenner at rapportering for bingoen for 2020 ble sendt inn for sent. Klager viser til at bakgrunnen for at organisasjonen tok kontakt med Lotteritilsynet var å få hjelp med å få tillatelsesnummeret for 2020 for å kunne sende rapport. Det anføres at det i telefonsamtalen ikke har vært kommunisert tydelig nok at det måtte sendes inn papirutgave av rapporteringsskjemaet. Det vises til at alle tallene var klare til rapportering, men at rapporteringsskjemaet ikke ble sendt inn elektronisk fordi tillatelsesnummeret manglet.

Det fremgår av referat etter telefonsamtale 15. februar 2021 at Lotteritilsynet har informert klager om at det ikke er mulig å rapportere elektronisk, da organisasjonen ikke har et tillatelsesnummer. Tilsynet ba klager om å ta ut papirversjonen av rapporteringsskjemaet, fylle det ut og sende det inn. Lotterinemnda forstår det slik at det har vært noe uklarhet vedrørende tidspunktet for når og hvordan rapporteringsskjemaet for bingoen for 2020 skulle leveres etter telefonsamtalen 15. februar 2021. Nemnda har likevel kommet til at det foreligger brudd på regelverket ved at rapporteringsskjemaet for bingoen for 2020 ble sendt inn for sent, men nemnda har i likhet med tilsynet kommet til at dette ikke er et alvorlig brudd og at det ikke tillegges særlig vekt ved vurderingen av tilbakekalling av godkjenning som lotteriverdig organisasjon.

Godkjente organisasjoner og foreninger og autoriserte entreprenører og lokalinnhavere har videre regnskapsplikt etter regnskapsloven uavhengig av om de faller inn under unntaksbestemmelser gitt i eller i medhold av regnskapsloven, jf. lotteriregisterforskriften § 2-5. Lotteritilsynet kan gi dispensasjon fra reglene i paragrafen her, jf. andre ledd.

Lotteritilsynet har gitt dispensasjon fra regnskapsplikten for godkjente lotteriverdige organisasjoner, slik at det er tilstrekkelige at organisasjonene sender inn årlige regnskapstall på fastsatt skjema.

Lotteritilsynet viser til at klager har fått trukket godkjenning som lotteriverdig organisasjon fire ganger tidligere i 2009, 2011, 2013 og 2016, med bakgrunn i at regnskapsskjema som lotteriverdig organisasjonen ikke har blitt sendt inn. Det vises også til at det fra 2014 og fram til 2020, kun er ett år at klager har levert både rapporteringsskjema for bingoen og regnskapsskjema som lotteriverdig organisasjon i tråd med forskriftenes krav, uten purring fra tilsynet. På bakgrunn

av dette legger Lotterinemnda til grunn at det foreligger gjentatte brudd på regelverket.

Lotterinemnda har kommet til at det foreligger alvorlige og gjentatte brudd på bestemmelser i loven her eller vilkår i medhold av denne loven, og at klagers godkjenning som lotteriverdig organisasjon skal tilbakekalles.

Det fremgår av lotteriregisterforskriften § 2-4 at «tilbakekalling av godkjenning etter lotteriloven § 14 skal ha en tidsavgrenset gyldighet på maksimalt to år. Organisasjonen kan søke om ny godkjenning etter utløpet av tilbakekallingsperioden.» Lotteritilsynet har i innstillingen vist til at det er praksis ved første gangs forseelse å trekke godkjenning i seks måneder, og ved gjentakelse opp til to år. Tilsynet har også informert klager i e-post 18. mai 2017 at dersom organisasjonen i fremtiden unnlater å levere regnskapsskjema innen fristen, vil tilsynet vurdere en lengre karantenetid enn det som har vært tilfelle tidligere. Tilsynet fattet vedtak om tilbakekall av godkjenning som lotteriverdig organisasjon i tolv måneder fra 1. mars 2021.

Klager erkjenner at det har skjedd en glipp, men anfører at reaksjonen er for streng. Det vises til at det ikke var med viten og vilje at det ble avholdt bingo i 2020 uten tillatelse.

Lotterinemnda legger til grunn at klager ikke var klar over at de manglet tillatelse til å avholde bingo for 2020 og at Lotteritilsynet først ble kjent med at klager har avholdt bingo uten tillatelse, etter at klager på eget initiativ henvendte seg til dem for å få hjelp med å levere bingorapporten for dette året. Dette tilsier etter nemndas syn at det er noe strengt å trekke tilbake godkjenning som lotteriverdig organisasjon i et helt år. Nemnda vektlegger i tillegg manglende rapportering og innlevering av regnskap. Etter en samlet vurdering har nemnda kommet til at tilbakekall av godkjenning som lotteriverdig organisasjon i seks måneder er en riktig reaksjon på forholdet.

Til klagers anførsel om at en bot hadde vært best og riktig, bemerker Lotterinemnda at Lotteritilsynet ikke har hjemmel til å ilegge klager bøter. Tilsynet har riktignok hjemmel i lotteriloven §§ 14 b og 14 c til å ilegge administrative forelegg og tvangsmulkt til den som innen en fastsatt frist unnlater å etterkomme pålegg, men dette har ikke vært aktuelt i denne saken.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Radio Øksnes BAs godkjenning som lotteriverdig organisasjon blir tilbakekalt i seks måneder fra 1. mars 2021.

Vedtak

Klagen tas delvis til følge.